

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pöytäkirja
23.4.2024
Kokous 11/2024

VN/3128/2023

1/4

TE-PALVELUT 2024 JA KOTO2024 –UUDISTUS

OHJAUS JA TIEDOLLA JOHTAMINEN –TYÖRYHMÄ

Aika Tiistai 23.4.2023
klo 14.00 - 16.00

Paikka Teams

Osallistujat Jäsenet

Lari Anttonen, neuvotteleva virkamies, TEM (puheenjohtaja)
Ahti Avikainen, erityisasiantuntija, TEM (pääsihteeri)
Janne Savolainen, erityisasiantuntija, OKM
Elina Duréault, Porvoon elinkeinopäällikkö, ruotsin- ja kaksikielisten kuntien verkosto
Hanna Menna, erityisasiantuntija, Hyvil Oy
Jenni Ketonen, porin työllisyyspäällikkö, Kaupunkipoliittinen työryhmä
Sini Sallinen, kehittämisspäällikkö, Kuntaliitto
Timo Saari, ylijohdaja, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Simo Mentula, erityisasiantuntija, VM
Santtu Sundvall, hankepäällikkö, KEHA-keskus
Kirsi-Hagman-Seppänen, asiakkuuspäällikkö, KELA
Tuula Säynätmäki, Keski-Suomen TE-toimiston johtaja, TE-toimistot
Päivi Rahkonen, Hollolan kunnanjohtaja, Kehyskunnat
Annukka Sorjonen, Helsingin työllisyysjohtaja, Kutoskaupungit
Pirkko-Liisa Hietalahti, työllisyysjohtaja, Kurikka / Etelä-Pohjanmaan Seudun työllisyyden kuntakokeiluseutukunnat

Sihteeristö

Antti Kaihovaara, johtava asiantuntija, TEM (siht.)
Sari Haavisto, neuvotteleva virkamies, TEM
Hanna-Mari Talka, neuvotteleva virkamies, VM
Hanna-Maria Urjankangas, johtava asiantuntija, TEM

1. Kokouksen avaus; pj. Lari Anttonen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 14.00.

Hyväksyttiin kokouksen asialista ja 12.3.2024 pidetyn 10. OHTI-ryhmän kokouksen pöytäkirja.

Puheenjohtaja kertoi työryhmän henkilövaihdoksesta. Kelan edustajana työryhmässä jatkaa Teija Auteron sijaan asiakuuspäällikkö Kirsi Hagman-Seppänen.

2. TE24 uudistuksen asetusvalmistelu, lausuntopalautteet; Lari Anttonen

Anttonen kävi läpi lausuntopalautetta asetusvalmistelusta (ks. liite). Lausuntokierros oli 2–4/2024 ja lausuntoja oli mahdollista antaa kuudesta työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellusta asetuksesta ja yhdestä valtiovarainministeriössä valmistellusta asetuksesta. Lausuntoja jatkovalmistellaan lausuntopalautteen perusteella. Asetukset on tarkoitus viedä valtioneuvoston istuntoon kesäkuussa 2024 ja niiden olisi tarkoitus tulla voimaan 2025.

Anttonen esitteli lausuntoyhteenvetoa asetuksesta työvoimapalveluiden ohjauksesta ja valvonnasta sekä asetuksesta ELY-keskusten tehtävistä annetun asetuksen muuttamisesta.

Asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta ja valvonnasta on uusi asetus, joka annetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain nojalla. Sen keskeinen sisältö koskee säännöksiä työllistymisen edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden valmistelusta ja tarkastamisesta sekä säännöksiä työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan kokoonpanosta ja jaostoista. Lausuntopalautteesta korostui mm. toive siitä, että tavoitteiden valmistelu on tehtävä aidossa yhteistyössä ja tulevilla työvoimanviranomaisilla tulee olla mahdollisuus olla mukana valmisteussa. Lisäksi tavoitteiden valmistelu tulisi yhteensovittaa kuntien talousarvioaikataulujen kanssa. Tavoitteille asetettavat seurantamittarit olisi vahvistettava samassa yhteydessä kuin tavoitteet. Neuvottelukunnan kokoonpanoa kiitettiin kattavaksi, mutta pidettiin myös liian suurena. Neuvottelukunnan kokoonpanoon esitettiin täydennyksiä. Lisäksi toivottiin selvennystä siihen, mitkä ovat jaoston tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa järjestelmään.

Asetuksessa ELY-keskusten tehtävistä annetun asetuksen muuttamisesta poistetaan ELY-keskuksilta tehtäviä, jotka eivät niille enää kuulu työvoimapalvelu-uudistuksen jälkeen. Lisäksi asetuksessa tarkennetaan sääntelyä KEHA-keskuksen uudesta tehtävästä seurata, arvioida ja tuottaa tietoja työvoimapalveluiden tuloksellisuudesta ja toimivuudesta. Asetuksesta annettiin runsaasti palautetta monista eri näkökulmista.

Lausuntopalautteessa korostui mm. toive siitä, että tavoitteiden toteutumista tulisi voida seurata välittömästi, kun valtakunnalliset tavoitteet on asetettu. Lisäksi todettiin, että seurannassa kuntatason tiedon saaminen on maakuntatasoa keskeisempää. KEHA-keskuksen seurantatehtäviä pidettiin osin päällekkäisinä ELY-keskusten seurantatehtävien kanssa. Seurantamittareiden laskentatapojen toivottiin olevan julkisia.

Keskusteltiin siitä, miten lausuntopalautteen näkemyksiä pyritään yhteensovittamaan, silloin kun ne ovat eriäviä.

3. TE- ja kotopalveluiden arvioinnin alueellinen pilotointi; Santtu Sundvall/KEHA-keskus

Sundvall kertoi TE- ja kotoutumispalveluiden arvioinnin alueellisesta pilotoinnista (ks. liite) sekä KEHA-keskuksen seuranta- ja arviointitehtävistä. Arviointien juridinen perusta pohjautuu lakiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista, lain pohjalta annettavaan asetukseen sekä lakiin kotoutumisen edistämisestä. Lausuntokierroksella olevassa asetuksessa KEHA-keskuksen tehtäviksi on tunnistettu työvoimapalveluille asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden edistymisen seuranta ja arviointi, TE- ja kotoutumispalveluiden järjestämisedellytysten seuranta ja arviointi sekä muiden TE- ja kotoutumispalveluiden järjestämiseen liittyvien lakisäätötehtävien ja prosessien tuloksellisuuden seuranta ja arviointi. Lisäksi KEHA-keskus laatisi jatkossa hallituskausittaisen katsauksen TE-palveluiden järjestämisestä.

Yksi KEHA-keskuksen keskeisimmistä tulevista arviointituotteista on vuosittainen asiantuntija-arvio, jossa laaditaan kirjallinen analyysi työvoimapalveluiden ja kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Raport-

tointi tapahtuu taannehtivasti, joten ensimmäinen arvio valmistuu 2026. Arviointi toteutetaan ELY-aluekohtaisesti, mutta pääkaupunkiseudulla arviointeja tehdään mahdollisesti kaksi. Jokainen työllisyysalue arvioidaan raporteissa erikseen. Tämän hetken luonnosversiot sisältävät 9 eri teemaa ja noin 50-60 seurantakohdetta. Arvioinneissa on sama sisältö jokaisella alueella. Raportit ovat kaikille avoimia työmarkkinatorin digitaalisen raportoinnin kautta.

Asiantuntija-arvioinneista on käyty pilotoit keskusteluita pääkaupunkiseudun, Pirkanmaan ja Keski-Suomen kuntien kanssa. Keskusteluissa on käyty läpi seurantamittareita ja pohdittu niiden kehittämistä, määrää, laatua ja hyödyllisyyttä. Jatkokeskusteluissa tarkastellaan mm. arviointien luonnosversiota. Myös työvoimaviranomaisten välisen vertailutiedon tuottamisesta on käynnistetty pilotti MDI:n kanssa. Pilotoinnin tarkoituksena on luoda tilastollinen synteettinen verrokkiasetelma, jonka kautta voidaan arvioida alueita vastaavan kaltaisiin alueisiin.

Alueiden kanssa käytävissä pilottikeskusteluissa nousi esiin, että nykyisten mittareiden määrää olisi syytä pyrkiä vähentämään. Seurantamittareiden laatuun liittyen toivottiin mm. asiakastyytyvyyteen ja tuloksiin liittyviä mittareita. Osaa mittareista (esim. aktiivointiaste) pidettiin vanhentuneita tulevan palvelujärjestelmän näkökulmasta. Lisäksi toivottiin, että mittareiden avulla pystyttäisiin luomaan kokonaiskuva alueen palvelujärjestelmästä.

Keskustelussa synteettiseen kontrolliin perustuvaa verrokkiasetelmaa pidettiin lupaavana. Todettiin, että olisi jopa mahdollista, että synteettiseen verrokkiasetelmaan perustuvasta arvioinnista voisi muodostua arvioinnin keskeinen sisältö. Arviointia tullaan kehittämään pilotoinnin ja ensimmäisten arvioiden kautta. Lisäksi mm. Tampereen yliopiston kanssa on keskusteltu siitä, missä määrin Tanskan nykyisiä arviointimenetelmiä voitaisiin soveltaa Suomessa.

Keskustelussa todettiin kuitenkin myös, että synteettiseen kontrolliin perustuva verrokkiasetelma ei sovellu kaikkiin mittareihin ja sen vertailua pitäisi pyrkiä tekemään myös suhteessa alueiden omaan potentiaaliseen performansiin. Lisäksi toivottiin pilottikeskustelujen tapaan koko palvelujärjestelmää sekä tuloksia tarkastelevia mittareita.

4. Kuntien talousraportoinnin palveluluokitusten muutostarpeet TE- ja kotoutumislakimuutosten osalta; Hanna-Mari Talka/VM

Talka kertoi kuntien talousraportoinnin palveluluokituksen muutostarpeista TE- kotoutumislakimuutosten osalta (ks. liite). Asetus kuntien ja kuntayhtymien raportointien taloustietojen tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista on lausuntokierroksella. Asetus on tarkoituksena antaa kesäkuussa 2024 ja uusia tietosisältöjä soveltaa 2025 alkaen.

Talousraportoinnin kautta kerättäviä tietoja käytetään mm. seurantaan, rahoitusperiaatteen toteutumiseen, kuntatalousohjelmaan, arviointimenettelyyn, harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ohjaukseen, kustannusvaikutusten arviointiin, kansantalouden tilinpitoon, peruspalveluiden valtionosuuden määrittämiseen, kustannustenjaon tarkistukseen, valtionosuuslaskentaan, tilastointiin ja rekistereihin.

Uudet TE- ja kotoutumispalveluluokat on rakennettu palvelukokonaisuuksiksi, joiden pohjana on VOS-laskenta sekä erilliset tietotarpeet. Kokonaisuutta on rakennettu yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa sekä kuntavierailuilla.

Keskustelussa pohdittiin sitä, miten talous ja seuranta ovat yhteydessä toisiinsa. Todettiin, että tilinpäätöstietoja hyödynnetään myös KEHA-keskuksen arvioinneissa. Keskusteltiin myös siitä, miten tietoista raportoidaan kuntien ja vastuukuntien välillä. Todettiin, että tuottaja raportoi tiedot aina tarkalla tasolla, mutta sopimuskuunta kirjaa laskun yhteen palveluluokkaan. Työllisyysalueilla tiedot kootaan yhteen, jotta työllisyysalueiden kokonaisuutta voidaan tarkastella. Rahoituksesta vastaavat kuitenkin jatkossakin kaikki kunnat.

5. Muut asiat

Anttonen kertoi, että vuoden 2024 alueelliset yhteistyö- ja seurantakeskustelut käydään aikavälillä 7.5.-19.6 ELY-keskusalueittain. TEM osallistuu osaan keskusteluista tarpeen mukaan. Keskustelut rakentuvat

valtakunnallisista teemoista sekä ELY-keskusten ja alueiden itse valitsemista teemoista. Valtakunnallisina teemoina on vuonna 2024 työvoimapalvelu-uudistukseen varautumisen tilannekatsaus sekä seuranta ja raportointi. Keskusteluista tehdään yhteenvetoa ja yritetään kerätä oppeja ensi vuoden virallisia keskusteluja varten

6. Kokouksen päättäminen ja seuraavat kokoukset (Teams-kokouksia)

Anttonen kävi läpi työryhmän seuraavia kokouksia ja niiden aikatauluja. Seuraavalla kerralla 28.5. käydään läpi valtakunnallisten tavoitteiden luonnosversiota. Käsittelyyn tuodaan bruttolista, josta vain osa tavoitteista päätynee lopulliseen versioon.

Kesäkuulle lisättiin uusi kokousaika (18.6.2024), jossa käsitellään valtakunnallista neuvottelukuntaa ja sen perustamista. Syksyelle on alustavasti varattu kokoukset syyskuulle ja marraskuulle.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.35.